

НОВА ЕВРОПА

NEUES EUROPA
BERLIN W 56, POSTBOX 22

СЪДЪРЖАНИЕ:

Да, свобода на моретата, г-нъ Рузвелтъ !.....	2
Английския фалитъ	5
Америка гледана безъ очила ...	6
Положението на южно-амери- канската търговия.....	9
Критъ въ германски ржце	10
Социалното положение на Съе- диненитѣ щати	12
Максъ Шмелингъ на о. Критъ ..	13

Да, свобода на моретата, г-нъ Рузвелтъ!

По поводъ една речъ на Рузвелтъ

Въ една отъ своитѣ последни речи, президентътъ на С.-А. Щати засегна, между другитѣ актуални и болни въпроси на американската действителност, още и въпроса за „засилената отбрана на свободата на моретата въ бъдеще“. За да обоснове този си апелъ, той направи единъ обстоенъ прегледъ изъ историята на американския континентъ.

„Отъ 1793 год., каза Рузвелтъ, когато нашата флота осигури за американскитѣ кораби западно-индийскитѣ води, Карибското море и Мексиканския заливъ; отъ 1804—05 год., когато си осигурихме обща мирна търговия, на мѣстото на пиратството; отъ 1812 г., въ която се борихме за запазване правото на моряцитѣ; отъ 1867 г., когато нашитѣ морски сили подпомогнаха мексиканскитѣ да прогонятъ френската армия на Луи Наполеонъ, до сега ние сме се стремили къмъ свобода на моретата и сме се били за тѣхната отбрана. Това ставаше въ името на нашето собствено корабоплаване, на свободната търговия съ братскитѣ републики, на правото на всички нации да използватъ морскитѣ пѣтища на свѣтовния обмѣтъ!“

Браво, г-нъ Рузвелтъ! Но, какъ може да се развива една разумна, мирна търговия, когато липсва свобода на моретата? Какъ може да се повдигне благосъстоянието на народитѣ, чрезъ международна и морска търговия, когато свободното пътуване по свѣтовнитѣ морета е възпрепятствувано? Има една велика сила, която претендира отъ вѣкове за господство надъ моретата и съ това ограничи свободата имъ до такава степенъ, щото тѣзи морета и тази свобода служатъ само на собственитѣ ѝ интереси. Тази сила е Англия. Всички цивилизовани народи въ миналото протестираха срещу това; много други водиха война срещу тази английска мания и не би било безинтересно да споменемъ, че между тия държави, за дълго време на първо мѣсто стоеха С. А. Щати.

Когато подъ водачеството на Георгъ Вашингтонъ, младата американска република искаше да извоюва своята независимостъ спрямо Англия, тогава англичанитѣ се потрудиха да я задушатъ, като прекъснаха всѣкакви връзки презъ океана.

Възъ основа на принципитѣ, върху които бѣ основана и изградена държавата на С. А. Щати, тѣ трѣбваше да бждатъ принципиални противници на британската диктатура по моретата. И тѣ бѣха радостни, когато презъ време на войната въ 1870 год., освенъ Русия, Холандия и Скандинавскитѣ страни, но и Пруссия се обяви срещу британското своеволие и чрезъ заплахата съ оръжии, поиска отъ Англия да признае правото за свободно корабоплаване.

Първиятъ международенъ договоръ, който С. А. Щати сключиха съ Пруссия, следъ извоюване на своята независимостъ, съдържахше изрично позоваване на основнитѣ принципи, на които бѣше дагъ изразъ „въоръжения морски неутралитетъ“ отъ 1780 год. И, когато презъ време на Наполеоновитѣ войни Англия се опита да прекъсне стокообмѣната между С. А. Щати и Европа, за да засѣгне съ това Франция, С. А. Щати не се поколебаха да извадятъ мечъ срещу това насилничество (1812—1814 год.).

Вѣрно е, че на Щатитѣ не се отдаде, при сключването на мирния договоръ въ Женева, да проведатъ своето становище срещу Англия, но това не се дължеше на слабостта на американцитѣ, а на нахалството на англичанитѣ, които и на последния Виенски конгресъ не ограничиха своето господство по моретата.

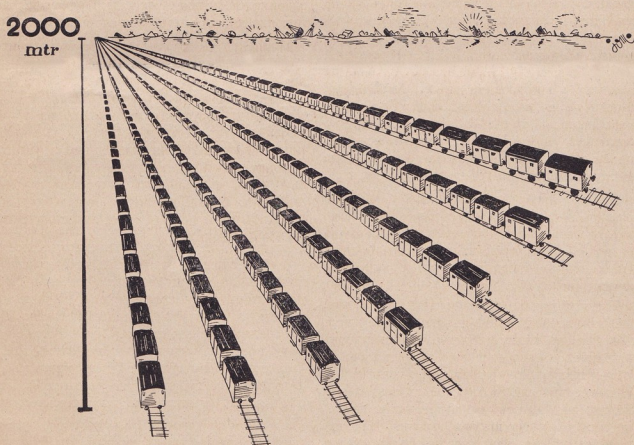
Когато следъ 50 години европейскитѣ морски сили се събраха въ Парижъ, за да турятъ край на анархията по моретата тѣ и тогава не успѣха да заставятъ Англия да се откаже отъ заграбеното право да се разпорежда съ свободата на мореплаването.

Съ каква безкруполност се възползуваха англичанитѣ по-късно отъ това заграбено право надъ моретата, се видѣ презъ свѣтовната война (1914—1918 год.), презъ която, англичанитѣ пренебрѣгнаха дори подписанитѣ и отъ самитѣ тѣхъ задължения по Хагската спогодба отъ 1907 год. Германия бѣ изключена отъ всѣкакви морски съобщения съ неутралнитѣ страни; транспортитѣ на неутралнитѣ страни бѣха разпредѣлени отъ самата Англия по нейно разумение и невоюващитѣ страни бѣха изложени на една своеволна британска стопанска контрола, която достигна до грамадни размѣри.

Англия влѣзе въ настоящата война, не затова, че разчиташе на превъзходството на своето орѣжие, а защото разчиташе, че и този път, чрезъ безогледното изолиране на Германия отъ моретата и останалия свѣтъ, ще

я принуди да се преклони. Действителността, обаче, доказа обратното. Ако сега Рузвелтъ наистина би искалъ да се бори за свободата на моретата, той би станалъ естественъ съюзникъ на Германия, а не на Англия, тъй като А. С. Щати отъ 100 години сѣ противници на английското морско господство, а Германия се бори за свободата на моретата, която Англия иска да използва само за себе си.

Отъ това става ясно, че Рузвелтъ се интересува по-малко за свободата на моретата, откъмното за това, какъ да подпомогне английското господство въ тѣхъ. Какво странно противоречие наистина! Би било по-честно отъ негова страна да признае откровенно, че той държи за английското владичество надъ моретата съ цель утре да се разбере съ Англия и да сподѣли само съ нея това

Ежедневното потопяване на параходи изчислено въ вагони

господство, защото въ противен случай, той ще трѣбва да сподѣля това господство не само съ Германия, но и съ всички останали страни въ свѣта, които наистина много по-лесно биха се споразумѣли съ него, отколкото той би предполагалъ, щомъ държи на принципа за свободата на моретата. Фактътъ, обаче, че Рузвелтъ иска да въведе една засилена патрулна служба чрезъ американскитѣ кораби въ северния и юженъ Атлантикъ го уличава още единъ пѣтъ въ противоречие съ собственитѣ му изявления. Нека да ни се позволи и ние да разбираме отъ принципи и политика и да се устѣннимъ, че една подобна патрулна служба ще доведе до „желаната свобода по моретата“.

Отъ решително значение е, че Рузвелтъ обяви като причина за поддържането на това ограничаване на свободата по моретата „неограниченитѣ национални нужди“ на Северна Америка. По този случай той получи напоследѣтъ пълномощия отъ извънреденъ характеръ. Той може, напр., възъ основа на тѣзи пълномощия, да затваря радиостанции, да дава преднина на транспорта на войски и военни материали, да спира търговията съ ценни книжа, да присвоява за нуждитѣ на държавата електрически и др. заводи и т.н. Само едно той не може да стори: да обяви войната. За това е необходимо съгласието на Конгреса. Възможно е мѣркитѣ на Рузвелтъ да послужатъ, за да се изтръгне и това съгласие за обявяване на войната. За Германия положението е ясно: дори и при официално обявяване на войната отъ страна на Америка, едва ли би могло да се упражни едно по-значително въздействие върху положението на европейския континентъ.

Непосрѣдствено следъ речта на Рузвелтъ, шефътъ на отдѣла за печата при главната квартира на японския императоръ, капитанъ Хиранде, отправи една речъ по радиото къмъ цѣлия японски народъ, въ която подчерта, че една американска военна намѣса, възъ основа на постановленията на тристранния пактъ, ще засѣгне непосредствено Япония. Хиранде даде изразъ на твърдото убеждение, че въ такъвъ случай Япония ще бѣде принудена да грабне оружieto. Японската флота засилва все повече и повече своята мощъ, така,

Госпожа Рузвелтъ раздухва пожара

че тя е готова всѣки моментъ за всѣка срѣща съ най-силния противникъ.

Япония блокира южно-китайския брѣгъ съ повече отъ 200 бойни кораби, докато други 300 военни кораби и отлично укрепени военни морски бази осигуряватъ Япония въ западния Пасификъ срещу всѣка провокираща сила. Японската въздушна флота разполага съ около 4,000 самолета. Въ Япония се правятъ трѣскави приготовления, предвидъ на сегашното положение, за едно евентуално влизане въ войната. Народътъ се ослани спокойно на своитѣ отговорни фактори и е готовъ да даде всичко, за извоюване на крайната победа.

Ето, това е ясниятъ отговоръ на неясната теза на г. Рузвелтъ за неговата борба „за свободата на моретата“. Свѣтътъ свикна вече твърде ясно да разпознава скрититѣ намѣрения задъ всѣка добре амалгамирана фраза. Куриозното е, че следъ като „британската хуманностъ“ въ сегашната война напълно разкри истинския си ликъ, сега идва пѣкъ Рузвелтовата борба за „свобода на моретата“. Ние сме склонни да приемемъ, че както английската хуманностъ тѣй и Рузвелтовата „свобода на моретата“ произтичатъ отъ единъ и сѣщи изворъ. Това не е изворътъ на честната душа и на честното сърдце, а тъмниятъ и дълбокъ изворъ на капиталистическата подлостъ, която стои смутена предъ първитѣ лъчи на единъ новъ свѣтогледъ. Народитѣ жадуватъ днесъ не за наркозата на хубавитѣ, но измамни фрази, а за ясното представяне на политическата действителностъ. Кой на коя страна стои, може да се види отъ отговора на въпроса: кой има нужда отъ лѣжа въ този свѣтовенъ конфликтъ?

Да, г-нъ Рузвелтъ, свобода на моретата, но

не свобода само за Англия и Америка, а за всички народи под божият небел! Това въодушевява не само германския войник; не само войника отъ силитъ на Остъта — това

въодушевява всички разумни хора по свѣта, които виждатъ само единъ изходъ — въ отхвърлянето на англо-американския капиталистически бандитизъмъ по моретата!

Английския фалитъ

Съобщава се отъ Буенос-Айресъ, че Англия е заложила всички свои предприятия и дѣлове въ предприятия въ Уругвай, а вѣроятно и въ други страни, на северо-американски капиталистически групи.

Какво означава това?

Извѣстно бѣше, че до сега Англия неуморно се противопоставяше на всѣкакво отчуждаване на своитъ силни стопански позиции въ Южна Америка. Едва преди нѣколко дена директорътъ на фондацията „Ресирхъ“, Д-ръ

Вагдбургъ се завърна отъ едно свое двуседмично научно пътуване изъ Южна Америка и заяви въ Чикаго, че, споредъ общата преценка на американскитъ търговци, на всѣгжде въ Южна Америка Англия се е особено силно противопоставяла на всѣкакъвъ стопански стремежъ на С. А. Щати въ Южна Америка. Това е едно красноречиво пояснение на фактическитъ отношения между дветъ демокрации въ областта на стопанския животъ. Но, ето, че идва това сензационно съобщение. Наистина какво ли означава

Германски парашутисти завзематъ единъ градъ въ Критъ

това? Нима не показва само едно, че Англия бързо крачи към своята стопанска катастрофа?

Без съмнение нуждите въ Англия тръбват да сж станали доста голъми, щомъ се прибъгва до решението да се преотстъпи стопанското влияние на Англия въ Южна Америка на

Съединениятъ Щати. Ние сме убедени, че всъки англичанинъ разбира, че това преотстъпване не е временно, а пълно и за винаги.

Всъки, който познаваше положението на английската империя, спокойно очакваше това развитие. За насъ то не е изненада. Ние месеци преди това го предвиждахме.

Америка гледана безъ очила

Касае се за оръжейния капацитетъ на С. А. Щати и за възможности въ нейната въоръжителна индустрия. Като вземаме поводъ отъ неимовърниятъ усилия на английската и американската пропаганди да заблудятъ свѣта по отношение на тѣзи два въпроса, ние ще се

помъчимъ да хвърлимъ истинска свѣтлина върху тѣхъ, възъ основа на наличниятъ американски източници.

Относно „новиятъ строежи на фабрики“, необходими за новата въоръжителна програма, американскиятъ печатъ пише, че въ

Спасени англичани отъ екипажа на единъ потопенъ корабъ

строежа на военни фабрики, през течение на 1941 год. ще бъде вложен един капитал от 3,400 мил. долари. Това наистина е гигантска програма, чието провеждане и осъществяване е твърде съмнително. Повод за нашето съмнение ни дава фактът, че също така в Америка през 1931 год. бѣ изработен един подобен план на стойност 2.158 мил. долари, а фактически работата бѣше проведена въ една много малка частъ.

* * *

Един другъ въпросъ, който причинява много грижи на оржеейната индустрия е въпросътъ за снабдяването на американскитѣ заводи съ работници специалисти. Такива работници специалисти въ Америка има около 25,000 души на лице, срещу една нужда отъ 1.5 милиона души. Така напр. представителитѣ на различнитѣ работнически групи сѣ представили следнитѣ цифри за нуждитѣ отъ работници специалисти до края на 1941 год.:

Корабостроителницитѣ	150,000 души
Аеропланнитѣ заводи	250,000 „
Електрическата, машинната и месинговата индустрия	105,000 „

Общо, това прави надъ половинъ милионъ работници, които ще трѣбва да бъдатъ предварително обучени. За едно такова кратко време обучаването на една такава армия отъ работници ни се вижда твърде съмнително. Опитътъ да се създаде въ Чикаго една организация за удовлетворяване на липсата отъ специалисти работници съ единъ бюджетъ отъ 9 милиона долари, не е довелъ до никакви положителни резултати.

* * *

Ние можемъ да добиемъ една отлична представа за стопанското положение въ С. А. Щати и за настроението върѣдъ работническитѣ маси, отъ даннитѣ за годишния националенъ доходъ.

Той достигна презъ 1929 год. цифрата 83 миллиарда долари, за да спадне за 7 години на половина. Едва презъ 1937 год. той се покачи на $\frac{3}{4}$, като въ срѣдата на 1937 год. падна пакъ на 63.6 миллиарди долари. Едва започването на днешната война доведе до

едно покачване на общия националенъ доходъ, обаче, трѣбва да се има предъ видъ, че това покачване се почувствува само въ индустрията. Общото стопанско положение си остана сѣщото.

* * *

Най-силното доказателство, за стопанския хаосъ въ С. А. Щати, причиненъ отъ Рузвелтъ и неговитѣ сътрудници — евреи, е армията на безработнитѣ, която и днесъ още се изчислява, и то най-прецизно, на 7.9—8 милиона безработни. Американскитѣ синдикаленъ в. „Америкънъ Федърейшънъистъ“, констатира, че оржеейната дейность на С. А. Щати е открила наистина презъ последнитѣ месеци около 2 милиона нови работнически мѣста, обаче, надеждитѣ за премахването на безработицата, чрезъ въоръжителната програма, сѣ били твърде оптимистични. Вестникътъ изчислява, че при най-усилена дейность на оржеейната индустрия до края на 1941 год. пакъ ще останатъ още 6—6.5 милиона безработни.

* * *

При това положение, естествено е, че стачнитѣ движения въ С. А. Щати нѣма да престанатъ. Тѣ започнаха въ каменовжленитѣ мини на 1 априлъ 1941 год., когато около 450,000 работници поискаха увеличение на надницитѣ съ по 1 доларъ дневно. Отъ тази стачка бѣха засѣгнати каменовжленитѣ области въ 8 щати.

На 2 априлъ 1941 год. стачното движение се разпростри и върху „Фордъ-Моторъ-Компани“ въ Мичиганъ, при което се дойде до остри стѣлкновения между полицията и работницитѣ.

Намиращитѣ се въ сѣщия щатъ заводитѣ „Аллис Халмеръ“ прекъснаха работата си, по нареждане на губернатора, тъй като намиращата се на негово разположение полиция вече не бѣше въ състояние да запази спокойствието и реда. Губернаторътъ се обърна въ телеграфически до Рузвелтъ съ молба, правителството да вземе мѣрки, защото той не билъ вече господаръ на положението.

Въ най-голѣмата американска фабрика за земеделски машини „Интернационалъ Харвестъръ Петролъ“ се разиграха сѣщо така

кървави инциденти между полиция и работничество. Положението стана твърде тежко, когато на стачкуващият бѣха противопоставени 1,000 души полицианти, които си послужили съ съзливии газове и гумени палки. При единъ жестокъ рѣкопашенъ бой сѣ били ранени голѣмо число работници.

Съ това, обаче, сериата отъ стачни размирици не спира. Агенция „Асошиейтедъ Пресъ“ съобщава отъ Ореъ (щата Охайо), че 1,000 работници отъ корабостроителницата „Америкънъ Шипбилдингъ“ сѣ прекратили работата си.

Едно съобщение отъ 20 май гласи, че работниците отъ клона на американскитѣ локомотивни заводи въ Дункиркъ, които сѣ получили военни порѣчки за 50 милиона долари, сѣ преустановили работата си. Причини — искания за увеличение на възнагражданието.

Въ Равена (Охайо) по сѣщата причина обявиха стачка 7,000 строителни работници отъ една муниципонна фабрика.

Американскитѣ печатъ наброява общо 19 стачки, които възпрепятствуватъ чувствително провеждането на въоръжителната програма. Дори и колонитѣ на Америка сѣ били обхванати отъ стачното движение. Така напр. поради обявяване на стачка, работитѣ по орѣжейнитѣ порѣчки въ Хонолулу сѣ били прекъснати.

Колко е сериозно положението и колко зле се отразяватъ стачкитѣ върху въоръжителната индустрия, се вижда отъ фактътъ, че самиятъ Рузвелтъ въ последната си речъ апелира, што недоразуменията между работници и работодатели да не довеждатъ до стачки. Този апелъ, обаче, не указа никакво въздействие.

Най-много сѣ загрижени и засегнати отъ стачкитѣ заинтересуванитѣ отъ въоръжението крѣгове. И това е много ясно, защото една стачка въ дадени заводи парализира работата и въ редица други индустрии. Така напр. прекъсването на работата въ заводитѣ Аллисъ Халмеръ се отразява веднага върху заводитѣ

Слезитѣ парашутисти веднага се групиратъ

„Форд“, които не могат да получават компресори и турбини за своите мотори. Такъв е случаят с почти всички голъми заводи, чията работа веднага страда, ако дори и едно малко число работници от друг завод обявят стачка.

* * *

За попълване картината на американската действителност ще споменем още и думите на Рузвелт, казани в конференцията по прехраната в Вашингтонът, относно общото социално положение в С. А. Щати. Той е искал от конференцията, както гласи протоколът, да се подобри по някакъв начин широко разпространеното и обезпокояващо незадоволително хранене на много милиони американски граждани.

Според данните на самата конференция по прехраната, общо 45 милиона, значи $\frac{1}{3}$ от цялото население, не сж достатъчно хранени. Конференцията взе резолюция, щото на 75% от всички граждани на С. А. Щати да се подобри прехраната, защото така не могло да продължава.

След тѣзи сензационни разкрития на конференцията по прехраната в Америка, инте-ресно би било да цитираме думите на самия американски министър на земедѣлието, според който в Европа се било разполагало с достатъчно количества хранителни припаси. Особено Германия нѣмала от какво да се опасява, тъй като нейното положение било много по-добро от колкото през Свѣтовната война.

Ясно е какво може да се прибави към тѣзи думи на американския министър.

Положението на южно-американската търговия

Голѣмият вестникъ отъ Сао Паоло, „Корейо Паулистано“, както се съобщава отъ Рио де Жанейро, се билъ занимавалъ съ бразилскиятъ стопански изгледъ, чито благоприятни предпоставки се забелязватъ въ сигурната политика на президента Варагасъ.

Ясниятъ и недвусмисленъ неутралитетъ предвижда възстановяването на търговскитъ връзки на Бразилия съ Европа, следъ свършването на войната. Покупателната сила на Европа ще достигне до грамадни размѣри. За стопанствата на страни съ голѣми производства, като тѣзи на Бразилия и Аргентина, ще бждатъ гарантирани по тоя начинъ за десетилѣтия отъ единъ сигуренъ и винаги увеличаващъ се пазаръ.

Всѣки случай, заключава вестникътъ, тѣзи факти сж една по-добра гаранция за стопанското развитие, отколкото хубавитъ обещания на разни стопански планове за следъ войната.

Двадесетъ години следъ Свѣтовната война, опититъ достатъчно ясно показаха, че подобни планове донасятъ облаги само на една малка група отъ финансовия капиталъ, но никога на общността.

Нападението на Шукитъ въ о-въ Критъ

Критъ въ германски рѣце

Англо-американски лъжи срещу германскитѣ дѣла

„Ние ще задържимъ о. Критъ, безъ да мислимъ за нѣкакво отстъпление!“ Съ тази праздна клетва Чърчилъ постави своитѣ войници въ борба срещу германскитѣ парашутисти, които на 20 май се надвесиха надъ критскитѣ планини и долини, за да очистятъ и тая тъй важна отъ стратегическа гледна точка областъ, отъ последнитѣ остатъци на английската балканска армия.

Едва бѣ успѣлъ първиятъ германски парашутистъ да слѣзе на критската земя и Чърчилъ измисли лъжата, че германскитѣ парашутисти били скочили въ униформата на новозеландски войници. Впрочемъ, слабиятъ опитъ

за десантъ, билъ париранъ още въ самия му зародишъ. Това бѣха изявленията му въ Долната камара на 20 май.

Но въ следващитѣ дни сѣщиятъ Чърчилъ заяви пакъ въ сѣщата камара, че положението е здраво въ английски рѣце и, че по-големата частъ отъ нападателитѣ сѣ унищожени. Сѣщевременно, лондонското радио съобщава, че цѣлиятъ островъ е очистенъ отъ неприятелски войски.

„Дейли Телеграфъ“, обаче, не можа да изостави да заглъхнатъ тѣзи измислени успѣхи на радио-говорителя и на 22 май направи съобщението: „Поражението на германската

Следъ кървави боеве Хераклионъ превзетъ отъ германцитѣ

Върпки ляжат парашутистът пакъ победи

армия на о. Критъ ще предизвика обратно действие въ различните страни“.

Така си го е възжелавалъ, разбира се, вестникътъ.

Дори и английската главна квартира въ Близкия изтокъ прибрза да съобщи въ едно официално комюнике досегашните резултати отъ борбата съ следните думи:

„Британски и новозеландски войски разчистиха една смѣтка съ германските парашутисти. Загубитѣ на неприятеля въ срѣда бѣха но-голъми отколкото по-рано. Духътъ на защитниците на о. Критъ е по-високъ отъ всеки другъ пжтъ.

„Германскитѣ загуби“, това бѣ едно понятие, което това английско комюнике даде на печатъ и на радио да се занимаватъ, да занимаватъ общественото внимание въ собствена страна и да прикриватъ трагичното положение на „защитниците на о. Критъ, които били съ високъ духъ“.

Наистина съобщението за „германскитѣ загуби“ се пое отъ всички като истина. Давентри съобщаваше, че всички „наци-прашутисти“ били избити или пленени на о. Критъ.

Британската главна квартира веднага побърза да разшири това съобщение и побърза дори да даде броя на убитите или пленените германски войски. Това число, споредъ съобщението на английската главна квартира възлизаше на 1,000 души.

Съ това, обаче, в. „Ню-Йоркъ Хералдъ Трибунъ“ не се задоволи. Съ едно крѣгло число отъ 1,000 души и въ Америка не можеше да се направи никакъвъ парадъ, затова редакторътъ на вестника прибави една дребулилка отъ още 800 души. Така отъ день на день числото на загубите се покачваше до като най-после единъ английски специалистъ, въ своето нетърпение, прибави още една нула къмъ първата цифра и числото на убитите парашутисти се закрѣгли на 20,000 убити и плѣнени (!!!). Къмъ това в. „Дейли Мейлъ“ отъ 1 юний съобщава, че германците въ единадесетъ дена били загубили 600 аероплана.

Така пропагандата на Уйстонъ Чърчилъ представяше положението на германските войски отъ лошо по-лошо.

Въ противовесъ на тѣзи съчинени лъжи, стоятъ германскитѣ дѣла.

Прецизно и храбро, безъ всякакви прокламации и безъ всякакви хвалебни предсказания, германците започнаха на 20 май десанта на о. Критъ и следъ 11 дена завършиха съ пленяването на последните полуумурѣли отъ гладъ англичани на о. Критъ. Тая борба бѣ следена въ Германия безъ ни единъ моментъ да бѣ се породило съмнение въ успѣха на германските войски. Куражътъ бѣ действително голѣмъ. Да слѣзешъ отъ въздуха върху единъ непознатъ, грамаденъ и така укрепенъ островъ като Критъ, наистина трѣбва да

имаш само храброст и смѣлост. Храбростта на това гигантско дѣло ще се види въ цѣлия ѱ рѣстъ въ бѣдѣ, следъ като стане ясно неговото грамадно значение за модерното рѣководство на войната.

Това постоянство въ усиленіе да се лъже, не ни очидва. То е единъ старъ патентъ на „благорднитѣ лордове“ отъ Лондонъ. Този патентъ имъ бѣ помагалъ нѣкога твърде много. Казваме нѣкога, защото още при образуването на английската имперія тѣ си сж служели твърде много съ нея, но за онова време въобще не можеше да се говори за

свѣтовно мнение. То едвамъ се зараждаше тогава. Това срѣдство имъ помогна и презъ Свѣтовната война, защото свѣтовното мнение бѣше още младо и неопитно и се подаде, но днесъ свѣтовното мнение не е така неопитно и така младо, за да не разпознава вече престоарѣлия маниеръ на лъжа и пропаганда.

Германия упорито чака до последния моментъ, за да съобщи на свѣта не една лъжа, а едно завършено дѣло, защото тя знае, че съ лъжа можешъ да вършишъ много нѣща, но въ края на крайщата лъжата нѣма да спаси загиващия. Сега тя нѣма да спаси и Англия.

Социалното положение на Съединенитѣ щати

I.

„Тогава нациитѣ ще некавъ да одушатъ Съединенитѣ щати . . .

Достоинството, силата на нивото на живота на американекитѣ работници и фермери ще отидатъ по . . .“

Франклинъ Рузвелтъ

A. Проблемътъ на безработицата.

Числото на безработнитѣ въ С. А. Щати е все още по-високо отколкото въ другитѣ индустриални страни въ свѣта. Високата безработица, която американското стопанство трѣбваше отъ година на година да носи, доказва, че Америка притежава най-неудовлетворителната стопанска организация. Многото милиони безработни символлизиратъ нагнетаността въ социалния животъ и изразяватъ неоеценитѣ опустошения въ всички области на стопанския, политически и културенъ животъ.

Състояние и развитие на безработицата.

Характерното за заетостта въ труда е обстоятелството, че дори и днесъ нѣма една директна и мѣрдована статистика за безработицата въ С. А. Щати. Само единъ пѣтъ, презъ 1937 год., когато безработицата бѣ спаднала най-много презъ последнитѣ 10 години, по нареждане на президента, бѣха направени опити да се открие непосредствено размѣра на безработицата. Споредъ изчисленията, броя на безработнитѣ презъ 1937 год. възлизаше на 7.85 милиона. Но и това изчисление бѣ оспорвано, тъй като ре-

зултатитѣ бѣха добити семо чрезъ проби. Това изчисление бѣ напълно дискредитирано, защото само две седмици следъ това, броятъ на безработнитѣ бѣ корегиранъ на 10.98 милиона безработни.

Съ най-голѣма достовѣрностъ се ползуватъ въ С. А. Щати текущитѣ изчисления на Американъ Федерейшнъ офъ Лабуръ. Споредъ нея състоянието на безработицата презъ 1933 год. възлизаше на 13.72 милиона души. 27% отъ всички работници и служачи презъ тази година бѣха безъ работа.

Числото на безработнитѣ въ Съединенитѣ Щати възлизаше, (споредъ изчисленията на Американъ Федерейшнъ офъ Лабуръ) както следва:

1930 г. срѣдно	4.77 милиона
1931 г. „	8.74 „
1932 г. „	13.15 „
1933 г. „	13.72 „
1934 г. „	12.36 „
1935 г. „	10.65 „
1936 г. „	9.40 „
1937 г. „	8.28 „
1938 г. „	10.92 „
1939 г. „	10.36 „

Въздействието, които упражни това неизползуване на работните сили върху работоспособността и върху космативните възможности бѣха такива, че не би било възможно да се компенсират съ никакви държавни помощи, а освен това засегнатият от безработицата семейства едва ли биха могли да разчитат на някаква държавна или частна помощ. Работническа осигуровка сѣщо нѣмаше; осѣдните и нередовни помощи на кумунитѣ пресѣхваха много бърже, тъй като повечето общини и градове бѣха неплатежеспособни. Часната помощ бѣ напълно недостатъчна. Стопанската катастрофа доведе до намаляване на заплатитѣ на ония, които бѣха още заети въ труда. Веѣки се занимаваше съ

своитѣ лични затруднения и, това, което бѣ най-лошото, че една частъ отъ американския народъ се ограда срещу нуждитѣ на безработицата, безъ да се интересува отъ нея, а отъ друга страна, въ факта на самата безработица не се виждаше изразъ на общи стопански поражения, а само лично нещастие и несѣстоятелностъ на засѣгнатия. Очевидно, американскитѣ граждани и американскитѣ политически мислещи човѣкъ не бѣ надрасалъ своето време, за да види, че безработицата е едно отъ най-големитѣ нещастия не само за отѣлния гражданинъ, но за цѣлата социално-политическа и икономическа постройка.

Максъ Шмелингъ на о. Критъ

Преживѣлицитѣ на прочутия боксьоръ като парашутистъ

На 20 май т. г. сутринта започна едно отъ най-смѣлитѣ и блѣскави дѣла на германскитѣ парашутисти. Огромно ято отъ тежки транспортни машини се отправя къмъ о. Критъ. Силно укрепениятъ отъ англичанитѣ островъ трѣбва да бѣде превзетъ само по въздуха.

Тъмносинята повърхностъ на Егейското море трепти и проблѣсва подъ първитѣ лъчи на утринното слънце. Следъ малко слънцето откроява чудни и необичайни сѣнки върху кафяво-червенитѣ склонове критскитѣ планини. Изведнажъ небето се осѣйва отъ хиляди бѣли, люлещи се птици, изхвърлени отъ чернитѣ брѣмтащи машини. Това сѣ безстрашнитѣ германски парашутисти, които се спускатъ надолу за да овѣнчаятъ съ победа най-сѣлната и решителна офанзива въ свѣтовната история.

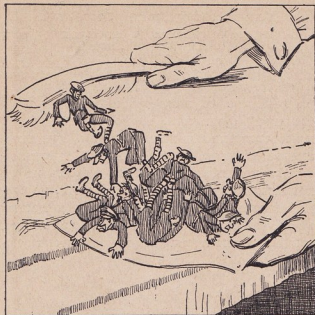
Германскитѣ парашутисти слѣзеха на о. Критъ. Тѣ се спуснаха върху важни стратегически пунктове, където се развиватъ страховити боеве съ намиращия се на острова английски експедиционенъ корпусъ, който е многочисленъ и по-добре въоръженъ, но желанието и волята за победа въ германскитѣ герои сѣ толкова голѣми, че тѣ не само успѣха да превзематъ набърже важнитѣ пунктове

и да сломятъ съпротива, но и да изтрѣгнатъ победата.

Вниманието на цѣлъ свѣтъ бѣ отправено и задържано върху този хвърленъ отъ сѣдбата на такова важно мѣсто островъ. Свѣтътъ отново бѣ удивенъ отъ храбростта на германскитѣ планински стрелци и отъ германската стратегия. Отъ известно време цѣлниятъ свѣтовенъ печатъ се занимаваше само съ това. Отъ нѣкои изявления на печата се виждаше, какви трудности е трѣбвало да се преодолятъ отъ германскитѣ парашутисти, както и безчовѣчието на англичанитѣ, които не веднажъ бѣха престѣпили границитѣ на човѣчността и военното право. Това разказватъ всички германски войници, които се завърнаха отъ тамъ.

Имахме възможностъ да се срещнемъ и поприказваме съ току що завърналия се отъ о. Критъ доброволецъ Максъ Шмелингъ.

Името на Максъ Шмелингъ е известно на цѣлъ свѣтъ. Бившиятъ германски шампионъ на бокса е известенъ като единъ забележителенъ човѣкъ, другаръ и спортистъ, обичанъ отъ всички. Особено сега, следъ неговото доброволно заминаване на о. Критъ като парашутистъ, извика симпатитѣ на всички негови сънародници и дори вънъ отъ родината му

Метлата чисти англичанитѣ

Ето какво ни разказа прочутиятъ спортистъ за своитѣ преживѣлици на о. Критъ:

„Групата, въ която участвахъ и азъ, слѣзе съ задачата да осигури крайбрѣжния кѣжъ и да превземе затвора, който се намираше на пѣтя. Още въ въздуха, при скачането отъ аеропланитѣ, ние бѣхме посрѣщнати отъ неприятелската обрана съ пушечна и картечна стрелба. Въпрѣки това, ние стигнахме на земята съ малки загуби. Веднага нашитѣ групи се събраха на шосето, за да настѣпимъ срещу неприятеля. Но какѣвъ неприятелъ бѣше това? Тукъ-тамъ се виждаха още английски офицери съ пушки и картечници, но английски войници не се виждаха. Следъ залавянето на доста пленници, ние превзѣхме затвора. Каква бѣше нашата изненада, когато видѣхме, че малко преди това, всички затворници сѣ били освободени отъ англичанитѣ, съ намѣрение да ги въорѣжатъ и да ги изпратятъ срещу неприятеля. Престѣпници срещу войници!

Офанзивата започнахме и превзѣхме, съ смѣлъ натискъ срещу по-многобройния неприятелъ, едно британско гѣздо М-9, като сж-щевременно пленихме и състава му.

Борбата бѣше жестока и тежка, разказва Максъ Шмелингъ, защото противникътъ при-тежаваше преди всичко тежки оръдия, на които ние не можехме да противопоставимъ нищо. Нѣкои смѣли парашутисти заплатиха

съ живота си нашата акция, обаче, тя бѣше спечелена. Шосето остана въ наши рѣце и британскитѣ войски трѣбваше да се оттеглятъ съ много загуби, като оставиха и много пленници.

Азъ бѣхъ отдѣленъ отъ моята група при ожесточенитѣ схватки, продължава разказа си той, и се лутахъ половинъ день изъ Критския гѣсталакъ. Чакъ вечерта срѣщнахъ случайно нѣколко другари, които сжщо като мене се бѣха изгубили. Предпазливо ние напредвахме презъ непознатитѣ мѣста, осѣяни съ англичани и картечни гѣзда, но най-после се добрахме до една голѣма колона парашутисти и заедно съ тѣхъ продължихме борбата за овладѣване на важнитѣ стратегически пунктове на острова. При залавянето на английски пленници имахъ чувството, че тѣ се радваха, че най-сетне боя за тѣхъ бѣше свършенъ.“

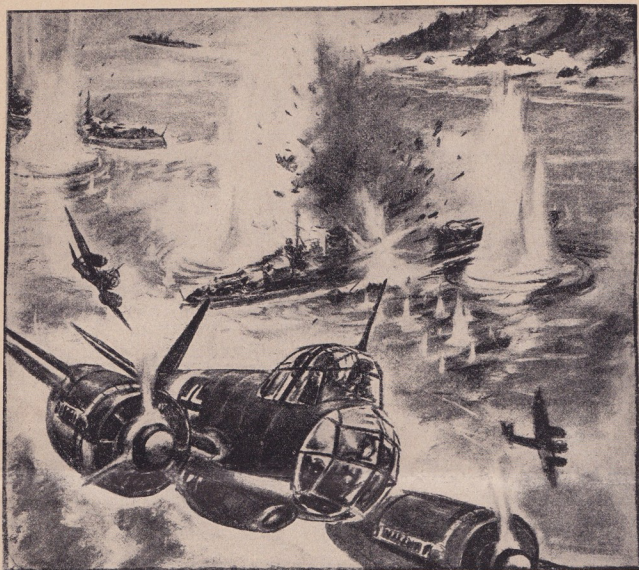
На въпроса, какъ се бориha англичанитѣ, Шмелингъ отвърна:

„Томи се биеше наистина упорито, но никога до последния курушумъ. Тѣ, или се оттегляха въ тъмнината, за да заематъ нови позиции, или се предаваха въ пленъ на стихийно напредващитѣ германски парашутисти.“

Ние сжщо така запитахме Максъ Шмелингъ какъ стои въпроса съ малтретирането на германскитѣ военно-пленници отъ англичанитѣ, за което разказватъ много отъ войницитѣ, които се връщатъ отъ Критъ.

„Не трѣбва да преценяваме всички еднакво. Това, обаче, не извинява факта, че пренебрѣгването на военното право отъ страна на британското военно командване и британскитѣ войници, и особено изстѣпленията на критското население, коштува живота на доста германски войници. И на края мога да кажа, че взетитѣ мѣрки за отплата отъ страна на главното военно командване сж напълно справедливи.“

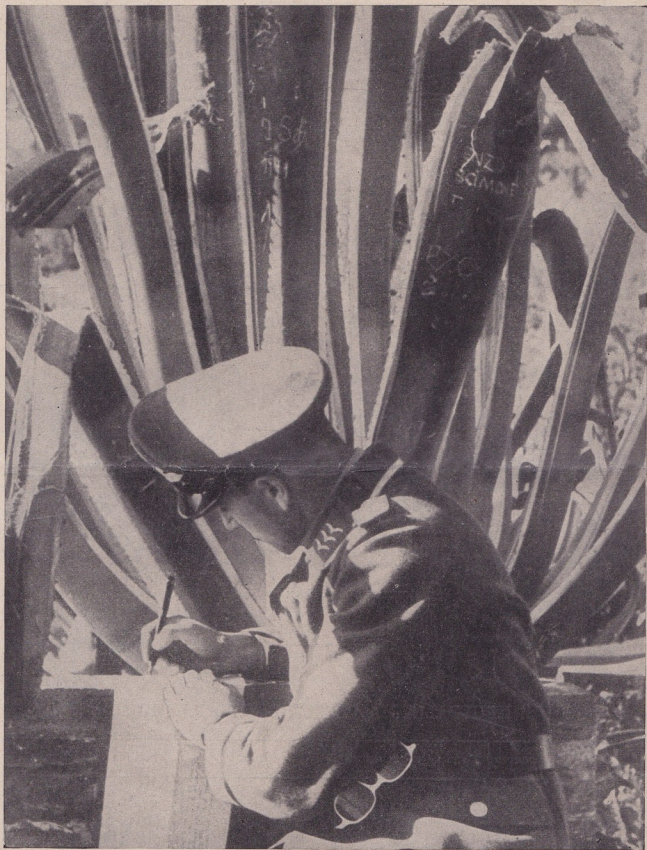
Това сж думитѣ на единъ мъжъ, който още отъ малкъ е възпитанъ въ спортенски духъ. Думитѣ на Максъ Шмелингъ добиватъ двойна цена, защото това сж освенъ впечатления на единъ очевидецъ, но и на единъ човѣкъ, известенъ съ своя откритъ характеръ и широкъ погледъ.

Последния двубой около Критъ

ПРОГРАМА НА ГЕРМАНСКОТО РАДИО

Време на предаването	Видъ на предаването	Езикъ	Станции	Вълна
6.15— 6.30	Новини	Българ.	DONAU, DXO,	
20.15—20.30	„	„	DONAU, DXM	
23.15—23.30	„	„	DONAU, DXM	

Подъ сѣнката на кактуситѣ германскитѣ войникъ прави своя докладъ